

การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อน
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

News Exposure, Knowledge, Awareness and Participation in Global Warming Reduction
Behaviors of Rajabhat University Students in the Bangkok Metropolitan Administration

สุดตมา แสงวิเชียร*

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ โดยใช้การวัดแบบครั้งเดียวและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1- 4 ภาคปกติ จำนวน 398 คน สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนาโดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อน ส่วนการทดสอบสมมติฐานการวิจัยนั้น มีการใช้สถิติไคสแควร์ มาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์จากการหาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อน พบว่า ประการแรก การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชน และสื่อจกกรรมมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน ประการที่สอง การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อจกกรรมมีความสัมพันธ์กับความรู้ความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ประการที่สาม ความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับความรู้ความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน และประการสุดท้าย ความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน โดยทุกความสัมพันธ์พิจารณาจากทดสอบด้วย χ^2 -test ซึ่งพบว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000

คำสำคัญ: พฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อน การเปิดรับข่าวสาร

* ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
Email: suddama.s@hotmail.com

Abstract

The objective of this research was to study and analyze the relationships between the exposure to news, knowledge, awareness and participation in global warming reduction behaviors of Rajabhat University students in Bangkok Metropolitan Area (BMA). This survey research sought to establish relationships among various variables, using one-shot descriptive study and questionnaires as data collection tools. Stratified random sampling was used to select the participants. The population participating in the research was 398 undergraduate students enrolled in regular programs of Rajabhat Universities in the BMA. The descriptive statistics with the use of frequency and percentages were employed to explain data about exposure to news, knowledge, awareness and participation in global warming reduction behaviors. Chi-square was used for hypothesis testing. The first result demonstrated that exposure to news on global warming from the mass media and activity media was correlated with students' knowledge of this topic. Second, exposure to news on global warming from the print media, Internet media and activity media was correlated with awareness in mitigating global warming problems. Third, knowledge of global warming was correlated with awareness in mitigating global warming. Finally, awareness in mitigating global warming was correlated with participation behaviors in global warming reduction. In assessing the relationships among exposure to news, knowledge, awareness and participation behaviors in global warming reduction by using χ^2 -test, the significant level was at .000.

Keywords: global warming reduction behaviors, news media exposures

บทนำ

ภาวะโลกร้อน (Global Warming) หรือ ภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง (Climate Change) เป็นปรากฏการณ์สืบเนื่องจากการที่โลกไม่สามารถระบายความร้อนที่ได้รับจากดวงอาทิตย์ออกไปได้ ทำให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มสูงขึ้น มีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก และคาดว่าจะยังคงดำเนินต่อไปอีกหลายทศวรรษเป็นอย่างน้อย ซึ่งผลกระทบของภาวะโลกร้อนนี้จะทำให้เกิดผลกระทบเป็นลูกโซ่ เริ่มจากผลกระทบต่อระบบชีวภาพกายภาพ ระบบนิเวศน์ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจสังคม และสืบเนื่องไปถึงการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของทุกคนในที่สุดจึงทำให้ปัจจุบันประชากรโลกหันมาให้ความสำคัญและตื่นตัวในการแก้ปัญหาภาวะโลกร้อนมากขึ้น

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงขนาดใหญ่เมืองหนึ่งของประเทศไทยและมีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของการก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน ออกสู่ชั้นบรรยากาศในปริมาณมากเมืองหนึ่งของโลก หากจะคิดเป็นการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อประชากรแล้ว ประชาชนของกรุงเทพมหานครแต่ละคน จะปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ จำนวน 20 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน หรือคิดเป็น 7.3 ตันต่อคนต่อปี ซึ่งเป็นค่าที่สูงกว่าค่าการปลดปล่อยโดยเฉลี่ยของประชากรของประเทศไทยโดยรวม (5.3 ตันต่อคนต่อปี) และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อประชากร (ตันต่อคนต่อปี) กับเมืองใหญ่เมืองอื่นๆ จะพบว่า ประชากรใน

กรุงเทพมหานครมีอัตราการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากเป็นลำดับที่ 3 จากทั้งหมด 7 ลำดับ ดังตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของเมืองที่สำคัญ

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ของมหานครและเมืองที่สำคัญบางเมือง

เมือง	การปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์รวม (ล้านตันต่อปี)	จำนวนประชากรอย่างเป็นทางการ (ล้านคน)	อัตราการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ ต่อประชากร (ตันต่อคนต่อปี)
ซานดิเอโก	13	2.9	4.5
โตเกียว	71	12.4	5.7
ลอนดอน	44	7.5	5.9
นิวยอร์ก	58	8.2	7.1
กรุงเทพมหานคร	44	6.0	7.3
โตรอนโต	24	2.5	9.6
ซานฟรานซิสโก	8	0.7	11.4

ที่มา: City of San Diego (2005), Tokyo Metropolitan Government (2007), Greater London Authority (2007), City of New York (2007), Toronto Environment Office (2007) and San Francisco Department of the Environment (2004)

เมื่อศึกษาปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากภาคส่วนต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตารางที่ 2 พบว่า ทุกกิจกรรมของประชาชนในแต่ละวันมีผลให้เกิดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมาทั้งสิ้น

ตารางที่ 2 ปริมาณการการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (ตันต่อวัน) จากภาคส่วนต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร

ภาคส่วน	ปริมาณ (ตันต่อวัน)	ร้อยละ
การใช้ไฟฟ้า	40,000	33
น้ำมันเชื้อเพลิง	60,000	50
ขยะมูลฝอยและน้ำเสีย	11,000	9
อื่นๆ (ประมาณการ)	9,000	8
รวม	120,000	100

หมายเหตุ: การประมาณโดยศูนย์เครือข่ายงานวิเคราะห์ วิจัยและฝึกอบรมการเปลี่ยนแปลงแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ซึ่งจะเห็นได้ว่า ปัญหาภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นนี้ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการกระทำของมนุษย์และเป็นเรื่องที่สามารถแก้ไขได้ หากแต่ต้องอาศัยความร่วมมือกันจากประชาชนทุกภาคส่วนในการช่วยกันปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต หรือปรับเปลี่ยนกิจวัตรประจำวันของตนเอง อาทิเช่น ประชาชนทั่วไปช่วยกันลดใช้พลังงานในบ้านและเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ช่วยรักษาสีสิ่งแวดล้อม เกษตรกรช่วยลดการเผาป่า ปลูกพืชหลากหลายและลดใช้สารเคมี ภาค

รัฐบาลช่วยสนับสนุนให้มีการพัฒนาการใช้พลังงานแสงอาทิตย์และปฏิรูปภาชีสิ่งแวดล้อม นักวิทยาศาสตร์ช่วยค้นคว้าหาแนวทางและเทคโนโลยีสมัยใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และสื่อมวลชนหรือนักการสื่อสารถือว่ามามีบทบาทสำคัญมากในการที่จะช่วยกระตุ้นแรงจูงใจให้ความรู้ และสร้างความตระหนักกับสาธารณชนเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน อันจะส่งผลทำให้ ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในการหันมาช่วยลดภาวะโลกร้อนได้ในที่สุด ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยพบว่า ตัวแปรการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักมีความสัมพันธ์กัน และจะส่งผลให้ประชาชนเกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้น

จึงเป็นที่น่าสนใจว่า การเปิดรับข่าวสาร ก่อให้เกิดความรู้ อันส่งผลต่อความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จะเป็นสารสนเทศสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการสื่อสารประชาสัมพันธ์แรงจูงใจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐาน

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน
2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน
3. ความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน
4. ความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติ จำนวน 93,485 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ครั้งนี้ จำนวน 398 คน ซึ่งผู้วิจัยเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 139 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 84 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 68 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 53 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 30 คน และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 24 คน เนื่องจากต้องการศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามสำรวจข้อมูลส่วนตัวตามลักษณะข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาและสาขาที่เรียน จำนวน 3 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นคำถามสำรวจการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อกิจกรรม รวมทั้งความต้องการรับข่าวสาร จำนวน 8 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน ได้แก่ สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางหรือวิธีการแก้ไขปัญหา จำนวน 16 ข้อ ส่วนที่ 4 เป็นคำถามวัดความตระหนักในเรื่องปัญหาภาวะโลกร้อน จำนวน 15 ข้อ และส่วนที่ 5 เป็นคำถามสำรวจพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อน จำนวน 9 ข้อ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาทดสอบหาความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับ 0.69 ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความเที่ยงสูง

3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเองในสถาบันการศึกษาทั้ง 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์หรือ SPSS (Statistical Package for Social Sciences) เพื่อจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้ คือ

1. การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่อแสดงการกระจายและอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อน ในรูปสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

2. วิเคราะห์ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความรู้กับความตระหนัก และความตระหนักกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อน

ผลการวิจัย

1. สมมติฐานที่ 1 การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

- 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากการพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชนบ่อยหรือบ่อยที่สุด จะมี

ความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน ถึงร้อยละ 78.7 ส่วนเปิดรับนานๆ ครั้งหรือไม่เคยเลย จะมีความรู้ ร้อยละ 77.1 และเปิดรับพอสมควร จะมีความรู้ ร้อยละ 75.5 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจาก สื่อสิ่งพิมพ์บ่อยหรือบ่อยที่สุด จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน เพียงร้อยละ 80.0 ส่วนเปิดรับพอสมควร จะมีความรู้ ร้อยละ 76.8 และเปิดรับนานๆ ครั้งหรือไม่เคยเลย จะมีความรู้ร้อยละ 74.4 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อสิ่งพิมพ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลกับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อบุคคลนานๆ ครั้งหรือไม่เคยเลย จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน เพียงร้อยละ 77.2 ส่วนเปิดรับพอสมควร จะมีความรู้ ร้อยละ 76.5 และเปิดรับบ่อยหรือบ่อยที่สุด จะมีความรู้ ร้อยละ 76.3 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตกับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่ออินเทอร์เน็ตบ่อยหรือบ่อยที่สุด จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน เพียงร้อยละ 79.7 ส่วนเปิดรับพอสมควร จะมีความรู้ ร้อยละ 78.7 และเปิดรับนานๆ ครั้งหรือไม่เคยเลย จะมีความรู้ ร้อยละ 73.3 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่ออินเทอร์เน็ตไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อกิจกรรมกับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อกิจกรรมนานๆ ครั้งหรือไม่เคยเลย จะมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน ถึงร้อยละ 81.0 ส่วนเปิดรับบ่อยหรือบ่อยที่สุด จะมีความรู้ร้อยละ 75.0 และเปิดรับพอสมควร จะมีความรู้ร้อยละ 60.9 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

ตารางที่ 3 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปัญหาภาวะโลกร้อนกับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

การเปิดรับข่าวสาร	ความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน	
	แสดงความสัมพันธ์	ค่า p (Probability)
สื่อมวลชน	✓	0.012*
สื่อสิ่งพิมพ์	X	0.827
สื่อบุคคล	X	0.724
สื่ออินเทอร์เน็ต	X	0.589
สื่อกิจกรรม	✓	0.00**

✓ = มีความสัมพันธ์ X = ไม่มีความสัมพันธ์ * = มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** = มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชนและสื่อกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

2. สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนกับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชนบ่อยหรือบ่อยที่สุด จะมีความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ร้อยละ 87.7 ส่วนเปิดรับพอสมควร จะมีความตระหนัก ร้อยละ 83.8 และเปิดรับนานๆ ครั้งหรือไม่เคยเลย จะมีความตระหนัก ร้อยละ 80.0 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชนไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อสิ่งพิมพ์บ่อยหรือบ่อยที่สุด จะมีความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ถึงร้อยละ 93.3 ส่วนเปิดรับพอสมควร จะมีความตระหนัก ร้อยละ 86.3 และเปิดรับนานๆ ครั้งหรือไม่เคยเลย จะมีความตระหนัก ร้อยละ 77.4 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อสิ่งพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลกับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อบุคคลบ่อยหรือบ่อยที่สุด จะมีความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ร้อยละ 86.4 ส่วนเปิดรับพอสมควร จะมีความตระหนัก ร้อยละ 84.6 และเปิดรับนานๆ ครั้งหรือไม่เคยเลยจะมีความตระหนัก ร้อยละ 83.7 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test

พบว่า ไม่นัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตกับความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่ออินเทอร์เน็ตบ่อยหรือบ่อยที่สุด จะมีความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน ถึงร้อยละ 94.9 ส่วนเปิดรับพอสมควร จะมีความตระหนัก ร้อยละ 87.4 และเปิดรับนานๆ ครั้งหรือไม่เคยเลย จะมีความตระหนัก ร้อยละ 78.2 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจาก สื่ออินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อกิจกรรมกับความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อกิจกรรมบ่อยครั้งหรือบ่อยที่สุด จะมีความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน ถึงร้อยละ 92.9 ส่วนเปิดรับนานๆ ครั้งหรือไม่เคยเลย จะมีความตระหนัก ร้อยละ 87.9 และเปิดรับพอสมควร จะมีความตระหนัก ร้อยละ 65.2 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน

ตารางที่ 4 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปัญหาภาวะโลกร้อนกับความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

การเปิดรับข่าวสาร	ความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน	
	แสดงความสัมพันธ์	ค่า p (Probability)
สื่อมวลชน	X	0.452
สื่อสิ่งพิมพ์	✓	0.006**
สื่อบุคคล	X	0.900
สื่ออินเทอร์เน็ต	✓	0.004**
สื่อกิจกรรม	✓	0.006**

✓ = มีความสัมพันธ์ X = ไม่มีความสัมพันธ์ * = มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** = มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 สามารถสรุปได้ว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน

3. สมมติฐานที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์ กับความตระหนักในการแก้ไข ปัญหาภาวะโลกร้อน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมาก จะมีความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ถึงร้อยละ 90.2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนปานกลาง จะมีความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ร้อยละ 67.1 และกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนน้อย จะมีความตระหนัก ในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ร้อยละ 65.0 ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์นี้ด้วย χ^2 -test พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน

4. สมมติฐานที่ 4 ความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

ความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน ถึงร้อยละ 62.6 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลางกับ ความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน ร้อยละ 21.3 ซึ่งมีความแตกต่างกันถึงร้อยละ 41.3 ความแตกต่างนี้เมื่อทดสอบด้วย χ^2 -test พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลด ปัญหาภาวะโลกร้อน

อภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขต กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน จากการทดสอบสมมติฐานดังกล่าว พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปัญหาภาวะ โลกร้อนจากสื่อมวลชนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยตรงกับ แนวคิดของแคทซ์และลาซาร์เฟลด์ (Katz and Lazarsfeld, 1955) ที่กล่าวถึงประสิทธิภาพของสื่อมวลชนว่าสื่อมวลชนมีความสำคัญในขั้นของการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องมากกว่าสื่อบุคคลที่มีความสำคัญในขั้นของการจูงใจและเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสาร และแนวคิดของอดัมส์ (Adams, 1971) ที่กล่าวถึงสื่อเฉพาะกิจซึ่งในที่นี้ คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสำคัญต่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพราะสื่อเฉพาะกิจเป็นสื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ทำให้ประชาชนเป้าหมายได้รับข่าวสารความรู้โดยตรงและถูกต้อง นอกจากนี้ อาจเป็น ด้วยคุณสมบัติเด่นของสื่อมวลชนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ทำให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมาก กล่าวคือ สื่อมวลชน อันได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์และนิตยสาร เป็นสื่อที่สามารถกระจายข้อมูลข่าวสารได้อย่างกว้างไกล ครอบคลุมและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีความน่าสนใจและความน่าเชื่อถือ ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อที่เปิดโอกาสให้ กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและจดจำได้เป็นอย่างดี

เนื่องจากได้เข้าไปมีประสบการณ์ร่วมโดยตรงนั่นเอง จึงทำให้ทั้ง 2 สื่อ เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน ประกอบกับในช่วงปี 2550 - 2551 ที่ผ่านมามีองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญในการเผยแพร่นำเสนอเกี่ยวกับวิกฤตปัญหาภาวะโลกร้อนผ่านสื่อมวลชนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนผลการวิจัยยังทำให้เราทราบว่าผู้ที่นักศึกษาเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชนอาจเป็นเพราะ เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องปัญหาภาวะโลกร้อน หรือต้องการข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการพูดคุยสนทนากับผู้อื่น (McCombs and Becker, 1979) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาราวรรณ ศรีสุกใส (2542) ที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้ามหานครสายสีแดงผ่านสื่อมวลชน คือ วิทยุ หนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้ามหานครสายสีแดง งานวิจัยของ อรุณ ขามขาว (2543) พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการจราจร งานวิจัยของ บัณฑิต ชวาลศิลป์ (2543) พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องรถไฟฟ้าหตุกรุด และงานวิจัยของ รัตนาวลี จันทนสมิต (2546) พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคลและสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนนั้น อาจเป็นไปได้ว่าจำนวนการผลิตและเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์ อันได้แก่ แผ่นพับ/ใบปลิว คู่มือ/เอกสาร โปสเตอร์ จุลสาร/วารสาร มีไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเท่าที่ควร ส่วนสื่อบุคคล อันได้แก่ พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง เพื่อน ครู/อาจารย์ ผู้นำชุมชน (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน...) ผู้นำทางศาสนา (พระสงฆ์/อิหม่าม..) และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าสื่อบุคคลดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือ และใกล้ชิดเป็นกันเองกับกลุ่มเป้าหมาย น่าจะมีประสิทธิภาพในการสื่อสารที่ทำให้กลุ่มเป้าหมาย เกิดความรู้ความเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น แต่ที่ไม่ได้ผลต่อความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนนั้น อาจเป็นเพราะ สื่อบุคคลที่เป็นผู้ส่งสารยังขาดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่ชัดเจนและมากพอ นอกจากนั้น ยังอาจขาดทักษะการนำเสนอและชักชวนให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจและเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิธนา แสงอร่าม (2542) พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการน้ำประปาดื่มได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับน้ำประปาดื่มได้ และงานวิจัยของ นาริกานต์ พรหมนก (2544) พบว่า การเปิดรับข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมทั้งจากสื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร

สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน จากการทดสอบสมมติฐานดังกล่าวพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะสื่อสิ่งพิมพ์ อันได้แก่ แผ่นพับ/ใบปลิว คู่มือ/เอกสาร โปสเตอร์ จุลสาร/วารสารที่ถือว่าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ จัดทำขึ้นเพื่อต้องการให้ความรู้หรือต้องการโน้มน้าวใจให้กลุ่มเป้าหมายผูกคึดในเรื่องการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน และสามารถให้รายละเอียดที่หลากหลายครอบคลุมในทุกประเด็นได้อย่างชัดเจน และสม่ำเสมอเป็นประจำโดยเฉพาะจุลสารหรือวารสาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับ

ข่าวสารจากจุลสาร/วารสารอยู่ในระดับบ่อยครั้ง แสดงให้เห็นว่าด้วยคุณสมบัติเด่นนี้เองเมื่อกลุ่มเป้าหมายเปิดรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มาก ก็จะทำให้เกิดความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนได้ ส่วนสื่อกิจกรรมเป็นสื่อที่เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและจดจำได้เป็นอย่างดี เนื่องจากได้เข้าไปมีประสบการณ์ร่วมโดยตรงนั่นเอง ซึ่งตรงกับสอดคล้องกับแนวคิดของเบรคเลอร์ (Breckler, 1986) ที่กล่าวว่า ความตระหนักเกิดจากทัศนคติที่มีต่อสิ่งเร้า อันได้แก่ บุคคล สถานการณ์ กลุ่มสังคม และสิ่งต่างๆ ที่โน้มเอียงหรือ ที่จะสนองตอบในทางบวกหรือทางลบเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัฏญากรณ์ เพ็ญภินันท์ (2544) พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งตรงตามแนวคิดของ แคทซ์และลาซาร์เฟลด์ (Katz and Lazarsfeld, 1955) ที่กล่าวว่า สื่อมวลชนมีประสิทธิภาพในขั้นของการให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และอาจมีผลบ้างในการสร้างทัศนคติในเรื่องที่บุคคลยังไม่เคยรับรู้มาก่อน และตรงตามแนวคิดของ โจเซฟ ที คลอปเปอร์ (Joseph T. Klapper, 1967) ที่กล่าวว่า สื่อมวลชนอาจทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนแปลงประชาชนได้นั้น จะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้ว หากสื่อมวลชนสามารถเสนอสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของเขา เขาก็จะเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมได้ สื่อมวลชนจึงทำหน้าที่เป็นเพียงผู้เสนอหนทางในการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเท่านั้น

สมมติฐานที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน จากการทดสอบสมมติฐานดังกล่าว พบว่า ความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ หากนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมากจะมีความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนมากตามไปด้วย ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ซิมบาร์โด แอ็บเบนสัน และมาสเลท (Zimbardo Ebbesen and Maslach, 1977) ที่ว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติขึ้นอยู่กับความรู้ เพราะฉะนั้นการที่จะทำให้บุคคลยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งใด จะต้องทำการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเสียก่อนโดยการให้ความรู้ ทำให้มองเห็นว่าความรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดความตระหนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนาริกานต์ พราหมนิก (2544) พบว่า ความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม งานวิจัยของ นพวรรณ จตุรนต์รศมี (2546) พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อการปฏิบัติของ ผู้ขับขี่รถยนต์เกี่ยวกับการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ งานวิจัยของ รัตนาวลี จันทนสมิต (2546) พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการป้องกันรักษาและแก้ไขปัญหามลพิษ งานวิจัยของ ประทีป ดวงแก้ว (2548) พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตระหนักเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้า

สมมติฐานที่ 4 ความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อน จากการทดสอบสมมติฐานดังกล่าว พบว่า ความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ หาก นักศึกษามีความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อนมากก็จะมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดปัญหาภาวะ โลกร้อนมากตามไปด้วย ซึ่งตรงกับแนวคิดของ เบรคเลอร์ (Breckler, 1986) ที่กล่าวว่า เมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้า คือ ข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดอารมณ์ความรู้สึกสำนึกหรือตระหนักชอบ อันส่งผลต่อ พฤติกรรมการแสดงออกทั้งทางวาจา กริยา ท่าทางที่มีต่อสิ่งเร้าหรือแนวโน้มที่บุคคลจะกระทำ นั้นหมายความว่าความ ตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อนในประเด็นที่ว่า ปัญหภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นนี้ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการ กระทำของมนุษย์เป็นองค์ประกอบที่นำไปสู่พฤติกรรมการมีส่วนร่วม ในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อนนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นารีกานต์ พรหมนก (2544) พบว่า ความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ ผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรม งานวิจัยของณัฐณิชา วรวรรณเศรษฐ์ (2546) พบว่า ความตระหนักในการอนุรักษ์เต่าทะเลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เต่าทะเล และงานวิจัยของ สุภาพร ครุสารพิสิฐ (2550) พบว่า ความตระหนักต่อปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก กับการมีส่วนร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยพบว่าข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจที่สุดและต้องการได้ รับเพิ่มมากขึ้นก็คือ เรื่องแนวทางหรือวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีความ ตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อนและต้องการมีส่วนร่วมในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน ดังนั้น หน่วยงาน หรือองค์การที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและพลังงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ตลอดจน जनสื่อมวลชนควรเน้นนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องแนวทางหรือวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน เรื่องสถานการณ์เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นทั่วโลก เรื่องข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมรณรงค์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการ ช่วยลดภาวะโลกร้อน และเรื่องสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น ตามลำดับให้เพิ่มมากขึ้น

2. จากการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีผลต่อความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนและความตระหนักในการ แก้ไขปัญหภาวะโลกร้อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สื่อกิจกรรมมีบทบาทและอิทธิพลสำคัญต่อการทำให้เกิดความรู้มากขึ้น เกิดจิตสำนึกรับผิดชอบชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามมา ดังนั้น ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อ แก้ไขปัญหภาวะโลกร้อนหรือรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมนั้น ทุกภาคส่วนควรให้ความสำคัญกับสื่อกิจกรรมโดยเน้นให้จัด กิจกรรมในรูปแบบต่างๆ อาทิ การประชุมสัมมนา การจัดงานนิทรรศการ จัดค่ายอบรมเยาวชน จัดกิจกรรมรณรงค์ ภายในสถานศึกษาหรือชุมชนให้มากขึ้นและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อุดมศึกษา เพราะสื่อกิจกรรมเป็นสื่อที่เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้ เกิดความรู้ ความเข้าใจและจดจำได้เป็นอย่างดี เนื่องจากได้เข้าไปมีประสบการณ์ร่วมโดยตรงนั่นเอง

3. จากการศึกษาความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อนในประเด็นต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างใน ภาพรวมนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความตระหนักในการแก้ไขปัญหภาวะโลกร้อนมาก โดยเห็นด้วยในประเด็น

ที่ว่าปัญหาภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นนี้ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการกระทำของมนุษย์มากที่สุด รองลงมา คือ เห็นด้วยว่าการปลูกฝังและรณรงค์เรื่องการลดภาวะโลกร้อนให้กับประชาชนทุกคนเป็นสิ่งจำเป็นและควรทำอย่างต่อเนื่อง และเห็นด้วยว่าควรช่วยกันปลูกต้นไม้ตามอาคารบ้านเรือนและสถานที่ต่างๆ เพื่อช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ นอกจากนี้จากการศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อนของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อนบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในเรื่องของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันของตนเองเพื่อช่วยลดภาวะโลกร้อน เช่น เดินขึ้นบันไดแทนการใช้ลิฟท์ ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก และใช้น้ำอย่างประหยัดมากที่สุด รองลงมา คือ ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาเหตุที่มาและผลกระทบของปัญหาภาวะโลกร้อน และจัดกิจกรรมรณรงค์ช่วยลดภาวะโลกร้อนขึ้นในมหาวิทยาลัยกับเพื่อนๆ ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายหรือนักศึกษามีความตระหนักว่ามนุษย์หรือตัวเองเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาภาวะโลกร้อนขึ้น และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตหรือปรับเปลี่ยนกิจวัตรประจำวันของตนเองโดยหันมาช่วยลดภาวะโลกร้อน ดังนั้น สถาบันการศึกษาต่างๆ ควรให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญกับเยาวชนนักศึกษาในการทำกิจกรรมรณรงค์เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน

4. จากการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนกับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน และความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนกับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนนั้น พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อมวลชนและสื่อกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและให้เกิดความตระหนักนั้นจะต้องทำการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ ที่หลากหลายช่องทางเพื่อให้เข้าถึงและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้เพราะสื่อแต่ละประเภทมีคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติและประสิทธิภาพในการสื่อสารที่แตกต่างกัน ดังนั้น หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการประชาสัมพันธ์รณรงค์เกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนควรนำเอาการสื่อสารทุกรูปแบบทั้งการสื่อสารมวลชน การสื่อสารระหว่างบุคคล และการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม มาใช้ในการวางแผน การสื่อสาร เพื่อการรณรงค์ประชาสัมพันธ์

เอกสารอ้างอิง

- ดารารวรรณ ศรีสุกใส. (2542). *การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสที่มีผลต่อความรู้ ทักษะคิด และการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ฐัธนา แสงอร่าม. (2542). *การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการน้ำประปาดื่มได้ ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม การบริโภคน้ำดื่มของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ณัฐธินิชา วรวรรณเศรษฐ์. (2546). กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์โครงการอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล ความตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เต่าทะเลของประชาชนในเขตอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นารีกานต์ พรหมนก. (2544). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรม ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บัณรสี ชาวาลศิลป์. (2543). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน หินกูด. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประทีป ดวงแก้ว. (2548). ความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานไฟฟ้าของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ราชภัฏสุรินทร์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- ภิญญาภรณ์ เพ็ญภินันท์. (2544). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รัตนาวดี จันทนสมิต. (2546) พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชนกับความรู้ ความตระหนักและการมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาและการเฝ้าระวังปัญหามลพิษ เฉพาะมลพิษทางน้ำและทางอากาศของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุภาพร ครุสารพิศิฐ. (2550). การแสวงหาข่าวสาร ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เขียน

อาจารย์สุดตมา แสงวิเชียร

อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

Email: sutrama.s@hotmail.com